



## LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

### S P R E N D I M A S

2025 m. kovo 4 d. Nr. 21RE1- (AG1-25/10-2025)  
Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Kauno apygardos skyrius (toliau – ir Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Daivos Bereikienės, Beatos Labutytės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Dariaus Saveikio,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrino administracinę bylą pagal pareiškėjos asociacijos (duomenys neskelbtini) skundą atsakovei Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijai dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025-01-23 rašto Nr. (duomenys neskelbtini) panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

*Pareiškėja (duomenys neskelbtini) skundu Komisijos prašo panaikinti Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) atsakymą Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – Sprendimas) kaip nepilną ir neatitinkantį teisės aktų reikalavimų.*

Skunde paaiškina, kad 2024-12-27 pateikė raštą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl (duomenys neskelbtini) nuotekų valymo įrenginių būklės ir infrastruktūros trūkumų“ (toliau – Raštas) Administracijai dėl (duomenys neskelbtini) nuotekų valymo įrenginių (toliau – nuotekų valymo įrenginiai) būklės, infrastruktūros trūkumų ir aplinkosaugos reikalavimų laikymosi. Administracija 2025-01-23 ginčijamu Sprendimu atsakė pareiškėjai, tačiau, pareiškėjos nuomone, šis atsakymas yra nepilnas, nes į daugelį klausimų atsakyta paviršutiniškai arba visai neatsakyta, todėl prašo jį panaikinti kaip nepilną.

Nurodo, kad Administracijos atsakyme visiškai nebuvo atsakyta į klausimus dėl akivaizdžių nuotekų valymo įrenginių infrastruktūros trūkumų. Pareiškėjos pateiktose nuotraukose užfiksuota griūvanti tvora ir pastatas, kurio būklė kelia pavojų tiek aplinkai, tiek žmonėms. Tačiau Administracija nepaaiškino, kodėl šie infrastruktūros elementai nėra tinkamai prižiūrimi.

Pareiškėjos nuomone, nepateikta informacija apie pastarąjį techninės būklės vertinimą ir kokių veiksmų buvo imtasi arba bus imtasi trūkumams pašalinti. Sprendime nurodoma, kad apskaitos prietaisai nėra būtini, tačiau nepaaiškinta, kaip nustatomas deklaruojamas 5 m<sup>3</sup> nuotekų kiekis per parą. Šalia nuotekų valymo įrenginių veikia konservų fabrikas, kuris turbūt turi reikšmingą įtaką nuotekų infrastruktūrai, tačiau Sprendime ši aplinkybė visiškai neįvertinta. Tai kelia abejonių dėl pateiktų nuotekų kiekio duomenų tikslumo ir jų atitikties realybei. Nepaisant to, kad pareiškėja nurodė prie nuotekų valymo įrenginių juntamą stiprų nemalonų kvapą, savivaldybė nesiėmė tirti šio kvapo kilmės ar galimo ryšio su nuotekų valymo proceso trūkumais.

Pareiškėjos teigimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 36 str. 1 d. (toliau – VAI), viešojo administravimo subjektai privalo pateikti aiškius, išsamius ir pagrįstus atsakymus į gyventojų užklausas.

*Atsakovė (duomenys neskelbtini) administracija prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.*

Atsiliepime į skundą nurodo, kad pareiškėja 2024-12-27 Raštu kreipėsi į Administraciją bei kitas institucijas dėl Nuotekų valymo įrenginių būklės, nurodė reikalavimus pateikti informaciją ir atlikti veiksmus, susijusius su nuotekų valymo įrenginiais.

Atsakymą, laikydamosi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų taisyklių (toliau – Taisyklės) reikalavimų, Administracija išsiuntė

Sprendimu, kuriame pareiškėjai buvo pateikta informacija apie atliktą statinio, esančio (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) sen., (duomenys neskelbtini) r. sav., vizualinę apžiūrą. Taip pat pareiškėja buvo informuota apie statinio būklę bei atliekamus sklypo teritorijos priežiūros darbus. Be kitų aplinkybių, pareiškėjai buvo pateikta informacija, jog „<...> Vadovaujantis UAB „(duomenys neskelbtini)“ (toliau – Bendrovė) 2024-2027 metų veiklos strategija, (duomenys neskelbtini) k. nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, atsižvelgiant į Bendrovės finansines galimybes, bus įgyvendintas iki 2027 m.. <...>“.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19<sup>2</sup> str. nustatyta, kad Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės tvirtina aplinkos ministras, suderinęs su sveikatos apsaugos ministru. (duomenys neskelbtini) k., (duomenys neskelbtini) r. sav., nuotekų valymo įrenginių išleidžiamas nuotekų kiekis nustatytas, vadovaujantis Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-03-06 įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taršos leidimų taisyklės). Pagal šio teisės akto nuostatas išleidžiamų nuotekų kiekio matavimo prietaisai, kvapų nustatymas yra nereikalingi. Valymo įrenginių išleidžiamų nuotekų išvalymo rodikliai yra kontroliuojami, rodikliai neviršija normų, nustatytų Nuotekų tvarkymo reglamente, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006-05-17 įsakymu Nr. D1-236 „Dėl Nuotekų reglamento patvirtinimo“.

Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo (toliau – AAVKĮ) 6 str. nustato, jog aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – Departamentas), kuris, įgyvendindamas valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės (taršos prevencijos, atliekų (išskyrus radioaktyviasias) tvarkymo srityje, organizuoja ir vykdo prevencinę veiklą, kuria siekiama, kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, reikalavimų; kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi nustatytų teršalų išmetimo ir išleidimo į aplinką bei aplinkos kokybės normų, kaip nurodyta Departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų reorganizavimo“, 10.2 ir 10.5 pp.

Taigi aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo Departamentas, todėl Rašto dalį, susijusią su aplinkos apsaugos reikalavimais, privalo nagrinėti ši institucija.

Atsakovė atkreipia dėmesį į tai, kad pareiškėjai atsakymą į Raštą pateikė ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 2025-01-02 raštu Nr. D8(E)-10 „Dėl asociacijos „(duomenys neskelbtini)“ pranešimo“, kuriuo, vadovaudamasi VAI 3 str. 12 p. nurodytu subsidiarumo principu, viešojo administravimo subjektų sprendimai turi būti priimami ir įgyvendinami žemiausiu efektyvumą galinčiu užtikrinti viešojo administravimo sistemos lygmeniu, ir 11 str. 4 d., persiuntė Raštą nagrinėti ir atsakyti pagal kompetenciją Departamentui.

Administracija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, bei į tai, kad pareiškėja Raštą taip pat buvo pateikusi ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Rašto nagrinėti pagal kompetenciją minėtai institucijai nepersiuntė.

Savivaldybės administracija atkreipia dėmesį, kad kiekviena institucija gali atlikti tik įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas atitinkamos srities valstybės valdymo ar kitas funkcijas ir negali vykdyti funkcijų srityse, kurios priskirtos kitos institucijos kompetencijai, nagrinėti konkrečių situacijų ir daryti šių situacijų vertinamojo pobūdžio išvadų, vertinti kitų institucijų priimtų sprendimų teisėtumo.

Pažymi, jog asmenų teisę gauti iš savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko, vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus VAI nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešųjų paslaugų teikimo funkcijas (toliau – viešoji funkcija), ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymas (toliau – TGIDĮ). Pažymėtina, jog, vadovaujantis 2 str. 2 d. 1 p., TGIDĮ netaikomas duomenims, kurių tvarkymas nėra įstatymų ar kitų norminių teisės aktų nustatyta institucijos viešoji funkcija, išskyrus informaciją apie darbuotojų darbo

užmokestį.

TGIDĮ 3 str. įtvirtinta, kad duomenys – tai užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą, o minėto įstatymo 5 str. 1 d. reglamentuota, kad informacija apie institucijos veiklą yra vieša ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka skelbiama institucijos interneto svetainėje.

Vadovaujantis Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003-04-18 nutarimu Nr. 480 „Dėl Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“, įstaigos interneto svetainės skyriaus „Administracinė informacija“ srityje „Planavimo dokumentai“ skelbiami strateginiai ir (ar) metiniai veiklos planai, veiklos ataskaitos ir kiti su įstaigos veiklos planavimu susiję dokumentai, kurių pagrindu įstaiga organizuoja savo veiklą, taip pat jų projektai.

Taigi TGIDĮ nustato, kokia informacija turi būti teikiama asmenims, t. y. informacija apie institucijos (įstaigos) veiklą ir duomenys, kuriuos institucija (įstaiga) tvarko, vykdydama viešojo administravimo įgaliojimus.

Administracija, nagrinėdama pareiškėjos Rašte keliamus klausimus dėl veiklos ataskaitose teikiamos informacijos, atsižvelgdama į tai, kad informacija yra paskelbta viešai, pareiškėjai Sprendime pateikė prisijungimo nuorodą, kuri pareiškėją tinkamai nukreiptų į viešai skelbiamos aktualios informacijos puslapį ir pareiškėja galėtų rasti jai aktualią informaciją.

Dėl Rašte nurodyto klausimo apie (duomenys neskelbtini) konservų gamyklos nuotekų tvarkymą pažymėtina, kad Sprendimu pareiškėja buvo informuota, kad „<...> Informacijos apie trečiuosius asmenis, kurie naudojami Bendrovės teikiamomis paslaugomis, be paslaugos gavėjo sutikimo, teikti negalime.<...>“.

Įvertinus tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad Administracija į pareiškėjos Raštą atsakė teisės aktų nustatyta tvarka, t. y. pateikė visą informaciją, kuria disponuoja Administracija ir kurią teisės aktų nustatyta tvarka Administracija galėjo pateikti pareiškėjai.

Atkreipia dėmesį, kad pareiškėja Administracijai, seniūnijoms, kitoms institucijoms itin dažnai rašo pareiškimus, skundus, prašymus ir reikalavimus, susijusius su įvairia Administracijos ir jos struktūrinių padalinių – seniūnijų veikla (netinkamai atliekama sveikatos priežiūros įstaigų pertvarka, netinkama Administracijos kontroliuojamų įstaigų veikla, galimai netinkama gatvių priežiūra, netinkamai atliktais darbais, netinkamu atliekų tvarkymu ir kitomis problemomis). Pareiškėja neatsižvelgia ir neįsigilina į pateiktus atsakymus ir pakartotinai kreipiasi į kitas institucijas dėl jai jau pateiktų atsakymų, todėl Administracijos specialistams yra labai sudėtinga nepraleisti kokio nors pareiškėjos klausimo arba nuomonės ir kas kartą pateikti konkrečius, išsamius atsakymus. Administracija yra atvira bendravimui ir bendradarbiavimui ir pareiškėja visada gali kreiptis į Administraciją, kurios specialistai operatyviai suteiktų visą reikalingą informaciją pareiškėjai. Tačiau pareiškėja nebendradarbiauja su Administracija ir, nesigilindama, ar pateiktu atsakymu yra galimai pažeistos jos teisės ar įstatymu saugomi interesai, iš karto kreipiasi į Komisiją. Dėl tokių pareiškėjos veiksmų valstybės ir savivaldybės institucijos neefektyviai išnaudoja savo darbo laiką, kuris skiriamas atsiliepimų rašymui ir skundų nagrinėjimui.

*Skundas atmestinas.*

*Byloje ginčas kilo dėl Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025-01-23 rašto Nr. (duomenys neskelbtini) teisėtumo.*

Iš į bylą pateiktų rašytinių dokumentų matyti, kad asociacija (duomenys neskelbtini) Raštu kreipėsi į atsakovę, taip pat į Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliariją, Lietuvos Respublikos Ministrą Pirmininką, Lietuvos Respublikos aplinkos ministeriją, Valstybinę teritorijų planavimo ir statybos inspekciją prie Aplinkos ministerijos ir Kaišiadorių rajono savivaldybės kontrolės komisiją. Šiame rašte nurodė, kad šiuo raštu nori atkreipti dėmesį į kritinę nuotekų valymo įrenginių būklę ir jų neatitikimą aplinkosaugos bei techninės priežiūros reikalavimams. Nors šiems nuotekų valymo įrenginiams pagal mažą nuotekų kiekį nereikia taršos leidimo, tai neatleidžia atsakingų institucijų ir įmonės nuo pareigos užtikrinti, kad įrenginiai atitiktų galiojančius teisės aktus, techninius reglamentus ir nuotekų tvarkymo taisykles.

Nurodė, kad nuotekų valymo įrenginiai, pastatyti 1995 m., yra projektuoti valyti iki 12 m<sup>3</sup> nuotekų per parą, faktinis deklaruojamas jų kiekis šiuo metu nesiekia 5 m<sup>3</sup> per parą. Nepaisant nedidelės apkrovos, įrenginiai akivaizdžiai yra apleisti ir netinkamai prižiūrimi: griūvantis pastatas, sugriuvusi tvora ir neprižiūrėtas tvenkinys rodo ilgalaikį priežiūros trūkumą; visiškai apžėlęs tvenkinys, turbūt naudojamas nuotekų tvarkymo procese, neatitinka nuotekų tvarkymo reglamento reikalavimų; prie išleistuvo jaučiamas stiprus nemalonus kvapas, kuris gali rodyti valymo proceso trūkumus ar netinkamai išvalytų nuotekų išleidimą į aplinką. Nors apkrova nedidelė, nuotekų valymo įrenginiai, kaip ir bet kuris kitas nuotekų tvarkymo objektas, turi atitikti teisės aktuose nustatytus reikalavimus, įskaitant infrastruktūros techninę priežiūrą, nuotekų kokybės užtikrinimą bei aplinkosaugos standartų laikymąsi. Tokių trūkumų buvimas kelia klausimų dėl atsakingų institucijų ir įmonės vadovybės veiksmų: kodėl infrastruktūra buvo palikta tokios būklės? Ar buvo atlikti techninės būklės vertinimai ir parengti modernizacijos planai? Šie klausimai reikalauja skubių atsakymų ir veiksmų.

Pareiškėjos teigimu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – SĮ) 47 str., statinių (įskaitant tvoras) savininkai privalo užtikrinti tinkamą jų techninę būklę, o defektai turi būti pašalinti nedelsiant. Taip pat, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 6 str. 31 p., savivaldybė privalo užtikrinti viešo naudojimo objektų ir teritorijų tinkamą priežiūrą. Aplaidumas, šiuo atveju, rodo ne tik infrastruktūros valdymo trūkumus, bet ir abejingumą viešajam interesui. Teritorijoje, kurioje yra nuotekų valymo įrenginiai, esantis tvenkinys atrodo visiškai apžėlęs ir apleistas, kas rodo, kad jo priežiūra ilgą laiką nebuvo tinkamai vykdoma. Pareiškėja kelia klausimą, ar šis tvenkinys atlieka kokią nors svarbią funkciją nuotekų tvarkymo procese? Jei taip, tokia jo būklė, net esant nedideliam nuotekų kiekiui, yra visiškai nepriimtina.

Pareiškėjos nuomone, tvenkinio funkcija turėtų būti aiškiai apibrėžta, o jo priežiūra turėtų būti vykdoma pagal teisės aktus. Nuotekų valymo įrenginių teritorijoje esantis pastatas yra akivaizdžiai apleistas ir dalinai griūvantis. Jo sienos ištrupėjusios, stogas ir kitos konstrukcijos pažeistos, kas kelia pavojų tiek teritorijoje dirbantiems asmenims, tiek aplinkai. Tokia būklė rodo, kad ilgą laiką nebuvo vykdoma tinkama techninė priežiūra, kaip to reikalauja teisės aktai. Vadovaujantis SĮ 47 str., statinių savininkai privalo užtikrinti, kad jų valdomi pastatai būtų tinkami eksploatavimui, nekeltų grėsmės žmonių sveikatai ar aplinkai, o atsiradę defektai turi būti nedelsiant pašalinti. Be to, Lietuvos Respublikos Darbo kodekso 40 str. įpareigoja darbdavius užtikrinti, kad darbo aplinka būtų saugi ir nekeltų pavojaus darbuotojų sveikatai. Esant dabartinei pastato būklei, šie reikalavimai yra akivaizdžiai pažeidžiami.

Pareiškėjos teigimu, Administracija yra atsakinga už Bendrovės veiklos kontrolę, įskaitant metinių ataskaitų tvirtinimą bei priežiūrą, kaip vykdomi pavesti darbai. Pareiškėja kelia klausimą, ar veiklos ataskaitose pateikiama objektyvi informacija apie nuotekų valymo įrenginių būklę ir infrastruktūros priežiūrą.

Pareiškėja Rašte prašė atsakyti: 1) Dėl infrastruktūros būklės: i) Kodėl (duomenys neskelbtini) nuotekų valymo įrenginių infrastruktūra (pastatas, tvora, tvenkinys) yra apleista ir neprižiūrima? ii) Kada buvo atliktas paskutinis techninės būklės vertinimas ir kokios jo išvados? iii) Kokie veiksmai buvo vykdomi, siekiant pašalinti infrastruktūros trūkumus? 2) Dėl apskaitos ir nuotekų kiekio: i) Ar (duomenys neskelbtini) nuotekų valymo įrenginiuose yra įrengti metrologiškai patikrinti nuotekų apskaitos prietaisai? ii) Kaip nustatomas deklaruojamas iki 5 m<sup>3</sup> per parą nuotekų kiekis? iii) Ar šie duomenys tikrinami ir kaip jie atitinka realią situaciją? 3) Dėl kvapų ir aplinkosaugos reikalavimų: i) Kodėl prie išleistuvo juntamas stiprus nemalonus kvapas? ii) Ar buvo tirta, ar jis susijęs su valymo proceso trūkumais? iii) Kaip užtikrinama, kad išleidžiamos nuotekos atitinka aplinkosaugos reikalavimus? 4) Dėl veiklos ataskaitų: i) Kodėl veiklos ataskaitose nėra nurodoma (duomenys neskelbtini) NVĮ infrastruktūros techninė būklė ir esami trūkumai? ii) Ar savivaldybės tarybai ir komitetams buvo pateikta informacija apie infrastruktūros problemas ir numatomus jų sprendimus? iii) Kokie veiksmai numatyti veiklos planuose, siekiant modernizuoti (duomenys neskelbtini) NVĮ? 5) Dėl vadovybės atsakomybės: i) Ar įmonės vadovas lankėsi (duomenys neskelbtini) NVĮ ir vertino jų būklę vietoje? Jei taip, kokios buvo išvados ir priimti sprendimai? ii) Kodėl nebuvo inicijuota infrastruktūros modernizacija, nors akivaizdžiai matomi trūkumai? 6) Dėl tvenkinio priežiūros: i) Kokiu tikslu (duomenys neskelbtini) NVĮ teritorijoje esantis tvenkinys yra naudojamas? ii) Kodėl jo būklė nėra tinkamai prižiūrima, jei jis atlieka funkciją nuotekų

tvarkymo procese? 7) Dėl savivaldybės kontrolės: i) Ar savivaldybės kontrolės mechanizmai veikia tinkamai? Kaip savivaldybė vertina veiklos ataskaitų turinį ir vykdomą priežiūrą? ii) Ar savivaldybės taryba buvo informuota apie infrastruktūros trūkumus ir galimus pažeidimus? 8) Dėl (duomenys neskelbtini) konservų gamyklos nuotekų tvarkymo: i) Kiek kubinių metrų nuotekų per parą generuoja (duomenys neskelbtini) konservų gamykla ir kokia yra šių nuotekų sudėtis (pvz., BDS7, riebalų, azoto, fosforo kiekis)? ii) Ar šios nuotekos yra iš anksto apdorojamos prieš patekdamos į (duomenys neskelbtini) nuotekų valymo įrenginius, siekiant užtikrinti, kad jos neviršytų įrenginių pajėgumų (12 m<sup>3</sup> per parą) ir atitiktų aplinkosaugos reikalavimus?

Taip pat reikalavo: atlikti pilną (duomenys neskelbtini) NVĮ infrastruktūros ir valymo procesų auditą; audito metu įvertinti infrastruktūros techninę būklę bei nuotekų valymo procesų efektyvumą; nustatyti visus trūkumus, modernizacijos poreikį ir aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi; pateikti išsamią audito ataskaitą savivaldybei ir visuomenei; įpareigoti Bendrovę savo metinėse veiklos ataskaitose pateikti detalią informaciją apie visų Kaišiadorių rajono nuotekų valyklų būklę; sudaryti ir vykdyti veiksmų planus, skirtus visų rajono valyklų modernizavimui, kol jos atitiks teisės aktų ir aplinkosaugos reikalavimus; savivaldybės kontrolės komitetui pavesti stebėti, kaip vykdomi auditai, remontai ir modernizacijos planai, bei reguliariai informuoti tarybą; reikalauti Bendrovės vadovą pateikti ataskaitas apie atliktus darbus ir planus kiekvienai rajono valyklai, užtikrinant, kad visi trūkumai būtų pašalinti.

Ginčijamu Sprendimu Administracija informavo pareiškėją, kad 2024-12-30 buvo atlikta statinio, esančio (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) sen., Kaišiadorių r. sav., vizualinė apžiūra. Statinys yra blogos būklės, sklypas, kuriame yra statinys ir inžineriniai įrenginiai aptvertas tvora. Bendrovė pateikė informaciją, kad sklypai, kuriuose yra vandens valymo įrenginiai yra šienaujami ne mažiau kaip 3 kartus per sezoną, o pareiškėjos pateiktose nuotraukose matosi smėlio – nendrių filtras, kuris neturi būti šienaujamas.

Vadovaujantis Bendrovės 2024-2027 metų veiklos strategija, (duomenys neskelbtini) k. nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, atsižvelgiant į Bendrovės finansines galimybes, bus įgyvendintas iki 2027 m. Nurodė, kad sklype adresu (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) sen., Kaišiadorių r. sav. yra Bendrovei nuosavybės teise priklausantis pagalbinės paskirties pastatas ir priklausiniai – inžineriniai statiniai (tvora, 2 rezervuarai).

Vadovaujantis Taršos leidimų taisyklėmis, išleidžiamų nuotekų kiekio matavimo prietaisai, kvapų nustatymas yra nereikalingi. Valymo įrenginių išleidžiamų nuotekų išvalymo rodikliai yra kontroliuojami, rodikliai neviršija nustatytų normų. Bendrovė skundų dėl kvapų, sklindančių iš vandens valymo stoties nėra gavusi. Bendrovės veiklos ataskaitos ir veiklos strategija yra viešai skelbiamos interneto svetainėje adresu (duomenys neskelbtini).

Nurodė, kad (duomenys neskelbtini) vandens valymo stoties sklypo teritorijoje vandens telkinio (tvenkinio) nėra. Paaiškino, kad informacijos apie trečiuosius asmenis, kurie naudojami Bendrovės teikiamomis paslaugomis, be paslaugos gavėjo sutikimo teikti negali.

Ginčo teisiniams santykiams aktualus teisinis reglamentavimas, įtvirtintas [VAĮ](#), Taisyklėse bei Lietuvos Respublikos [teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme](#).

Nagrinėjamu atveju, atsakovė yra viešojo administravimo institucija, todėl jos veiklai taikytinos VAĮ nuostatos, kurios, be kita ko, nustato viešojo administravimo principus, garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 str. 1 d.). Viešojo administravimo subjektų pareiga nagrinėti asmenų skundus ir prašymus kyla iš konstitucinės nuostatos, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms ([Konstitucijos 5 str.](#)). Pagal [VAĮ 10 str. 4 d.](#) viešojo administravimo subjektas administracinį sprendimą dėl asmens prašymo ar skundo turi priimti per 20 darbo dienų nuo tokio prašymo ar skundo gavimo dienos. Reikalavimai, taikytini administraciniam sprendimui, yra įtvirtinti VAĮ 10 str. 5 d. Pagal šio įstatymo 10 str. 5 d. 5 ir 6 p., administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 p.) bei administracinio sprendimo motyvai (6 p.).

Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas taisykles (VAĮ 11 str. 1 d.). Taisyklių 45 p. nurodyta, kad į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš VAĮ 19 str. 1 d. nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.1 pp.); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualių klausimų atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (Taisyklių 45.2 pp.); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma VAĮ 13 str. nustatyta tvarka (Taisyklių 45.3 pp.); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1-45.3 pp., atsakoma laisva forma (Taisyklių 45.4 pp.). Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo taisyklių IV skyriuje reglamentuotas prašymų ir skundų priėmimas ir nagrinėjimas. Prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją (35 p.). Kitos institucijos, gavusios persiūtą asmens prašymą ar skundą, jį nagrinėja pagal savo kompetenciją ir atsako asmeniui, pridėdamos atsakymo kopiją prašymą ar skundą persiuntusiai institucijai (36 p.).

Kaip nustatyta, pareiškėja pateikė prašymų ir klausimų paketą bendrai visoms Rašte įvardintoms institucijoms, neišskiriant, kuriam subjektui skiriamas konkretus reikalavimas.

Pareiškėja skunde Komisijai nurodo, kad ginčijamame Sprendime nepateikta visa informacija, neatsakyta į daugelį klausimų, o būtent dėl infrastruktūros nepriežiūros, techninės būklės įvertinimo, kokių veikslių bus imtasi trūkumams pašalinti, kvapų problema, taip pat, kaip tvarkomos šalia nuotekų valymo įrenginių veikiančio (duomenys neskelbtini) konservų gamyklos nuotekų tvarkymas. Skundžiamo sprendimo neteisėtumą pareiškėja sieja su minėtų aplinkybių neištyrimu ir atsakymo į klausimus, susijusius su šiomis aplinkybėmis nepateikimu.

Iš ginčijamo Sprendimo turinio matyti, kad dėl infrastruktūros nepriežiūros Administracija pripažino, kad statinys yra blogos būklės, tačiau, vadovaujantis Bendrovės 2024-2027 metų veiklos strategija, (duomenys neskelbtini) k. nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, atsižvelgiant į Bendrovės finansines galimybes, bus įgyvendintas iki 2027 m.

Dėl kvapų problemos paaiškino, kad vadovaujantis Taršos leidimų taisyklėmis, išleidžiamų nuotekų kiekio matavimo prietaisai, kvapų nustatymas yra nereikalingi. Valymo įrenginių išleidžiamų nuotekų išvalymo rodikliai yra kontroliuojami, rodikliai neviršija nustatytų normų. Bendrovė skundų dėl kvapų, sklindančių iš vandens valymo stoties nėra gavusi.

Dėl (duomenys neskelbtini) konservų gamyklos nuotekų tvarkymo paaiškino, kad dėl UAB „(duomenys neskelbtini)“ informacijos pateikti negali, kadangi nėra gautas paslaugos gavėjo (trečiojo asmens), kuris naudojasi nuotekų valymo įrenginių paslaugomis, sutikimas.

Departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2018-04-06 įsakymu Nr. D1-277, 9.1-9.3 pp. įtvirtinti šio departamento veiklos tikslai, o 10 p. pp. – funkcijos. Būtent šio Departamento kompetencijai priskiriama kontroliuoti, ar fiziniai ir juridiniai asmenys vykdo aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, gamintojų / importuotojų atsakomybę reglamentuojančiuose įstatymuose bei kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus (10.1.pp.); organizuoti ir vykdyti prevencinę veiklą, kuria siekiama, kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, reikalavimų (10.2. pp.); kontroliuoti, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi nustatytų teršalų išmetimo ir išleidimo į aplinką bei aplinkos kokybės normų (10.5. pp.) ir kt. Iš Rašto adresatų sąrašo matyti, kad pareiškėjai pateikė minėtą raštą ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai 2025-01-02 rašte Nr. D8(E)-10 „Dėl asociacijos „(duomenys neskelbtini)“ pranešimo“ informavo pareiškėją, kad AAVKĮ 6 str. nustato, jog aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Departamentas, kuris, įgyvendindamas valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės (taršos prevencijos, atliekų (išskyrus radioaktyviasias) tvarkymo srityje organizuoja ir vykdo prevencinę veiklą, kuria siekiama, kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, reikalavimų; kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi nustatytų teršalų išmetimo ir išleidimo į aplinką bei aplinkos kokybės normų, kaip nurodyta Departamento nuostatų 10.2 ir 10. 5 pp. ir nurodė, kad pareiškėjos Raštą papildomai persiuntė Departamentui nagrinėti ir atsakyti pagal kompetenciją.

VAĮ 11 str. 3 d. 6 p. nustatyta, kad asmens prašymas ar skundas gali būti nenagrinėjamas, jei prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją. Šio straipsnio 4 d. reglamentuota, kad, jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui ir apie tai praneša asmeniui.

Nagrinėjamu atveju, atsakovė, nustatčiusi, kad esminiai Rašte išdėstyti klausimai ir reikalavimai yra priskirtini kitų viešojo administravimo subjektų kompetencijai ir turėdama duomenų, kad Raštą Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos ministerija pagal kompetenciją persiuntė nagrinėti kompetentingoms institucijoms, šiuo atveju, Departamentui, pagrįstai atsakė į Administracijos kompetencijai priskirtinus klausimus.

Valstybės ir savivaldybių institucijos bei įstaigos privalo TGIDĮ ir kitų įstatymų nustatyta tvarka teikti viešąją informaciją, taip pat turimą privačią informaciją, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus, kai privati informacija neteikiama (3 d.). Šio įstatymo tikslas – nustatyti asmenų teisės gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, įmonių, viešųjų įstaigų ar šių subjektų asociacijų, regionų plėtros tarybų informaciją apie jų veiklą bei šių institucijų ir kitų juridinių asmenų, nurodytų Įstatymo 2 str. 1 d. 2 p. duomenis, kuriais jie disponuoja ir (ar) kuriuos jie tvarko vykdydami viešojo administravimo įgaliojimus, suteiktus VAĮ nustatyta tvarka, kituose įstatymuose nustatytas funkcijas, įskaitant viešąsias funkcijas, ir kuriuos būtų galima pakartotinai naudoti komerciniams arba nekomerciniams tikslams, įgyvendinimo priemonės ir tvarką. TGIDĮ taikomas viešąsias funkcijas atliekančioms valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, įmonėms ir viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar viena iš dalininkių yra valstybė ar savivaldybė ir kurios finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų bei valstybės pinigų fondų, šių subjektų asociacijoms ir regionų plėtros taryboms, viešosioms įstaigoms ir kitiems įstatyme nurodytiems subjektams (2 str. 1 d. 1, 2 p.). Duomenys – užfiksuota informacija apie institucijos ar valstybės valdomo subjekto veiklą ar jos dalis, neatsižvelgiant į jos pateikimo būdą, formą (raštu arba elektronine forma ar kaip garso, vaizdo ar garso ir vaizdo įrašas) ir laikmeną, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus duomenis ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis (3 str. 3 d.).

Institucija, teikdama duomenis, vadovaujasi principais: 1) dokumentų išsamumo – pareiškėjui turi būti pateikti visi pagal teisės aktus teiktini jo prašymo turinį atitinkantys dokumentai; 2) dokumentų tikslumo – pareiškėjui teikiami dokumentai turi atitikti institucijos disponuojamus dokumentus; 3) teisėtumo – institucijos veiksmai teikiant dokumentus grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais norminiais teisės aktais; 4) objektyvumo – institucijos darbuotojai, teikdami dokumentus, turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) pagalbos – pareiškėjams teikiama pagalba įgyvendinant teisę gauti dokumentus; 6) dokumentų prieinamumo – sudaromos palankios sąlygos pareiškėjams naudoti dokumentus neatsižvelgiant į jų veiklos tikslus ir teisinę formą, o prireikus nustatomos tik būtiniausios teisinės, techninės ir (arba) finansinės dokumentų teikimo pareiškėjams sąlygos; 7) abipusio naudojimo – institucija pareiškėjui pateiktus dokumentus prireikus toliau pati juos naudoja; 8) nediskriminavimo – pakartotinio naudojimo sąlygos turi būti tokios, kad būtų nediskriminuojami pareiškėjai, naudojantys dokumentus tam pačiam (komerciniam arba nekomerciniam) tikslui (6 str. 1 d.). Prašymai dėl duomenų teikimo ir jų pakartotinio naudojimo teikiami ir nagrinėjami VAĮ nustatyta tvarka. Nagrinėjamu atveju, atsakovė informacijos apie trečiuosius asmenis, kurie naudojami Bendrovės teikiamomis paslaugomis, be paslaugos gavėjo sutikimo, teikti negalėjo. Taigi, Komisijos vertinimu, atsakovė neturėjo faktinės galimybės pateikti minėtų duomenų, tačiau pateikė pakankamą informaciją dėl pareiškėjos Rašte pateiktų klausimų.

Komisija taip pat pažymi, kad sprendžiant ginčijamo Sprendimo teisėtumo ir pagrįstumo klausimą, nagrinėjamu atveju yra reikšminga ir tai, kad Rašte nėra konkrečiai įvardinta, kurie reikalavimai keliami būtent Administracijai, o kurie kitiems adresatams, be to, atsakovė nėra Rašte nurodyta pirmuoju adresatu.

Atsakovė Sprendime pareiškėjai atsakė, jog 2024-12-30 buvo atlikta statinio, esančio (duomenys neskelbtini), (duomenys neskelbtini) sen., Kaišiadorių r. sav., vizualinė apžiūra. Buvo įvertinta statinio bei sklypo būklė, pasisakyta dėl šienavimo. Atsakovė, atsakydama į klausimus dėl savivaldybės bei komitetų informavimo apie pareiškėjos įvardintus infrastruktūros bei valymo

proceso trūkumus, taip pat vadovaudamasi Bendrovės 2024-2027 metų veiklos strategija, nurodė, kad (duomenys neskelbtini) k. nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, atsižvelgiant į Bendrovės finansines galimybes, bus įgyvendintas iki 2027 metų. Kiekviena institucija gali atlikti tik įstatymų ir kitų teisės aktų jai pavestas atitinkamos srities valstybės valdymo ar kitas funkcijas ir negali vykdyti funkcijų srityse, kurios priskirtos kitos institucijos kompetencijai, nagrinėti konkrečių situacijų ir daryti šių situacijų vertinamojo pobūdžio išvadų, vertinti kitų institucijų priimtų sprendimų teisėtumo.

Iš rašytinių dokumentų matyti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, pareiškėjai paaiškinusi, jog pagal AAVKĮ 6 str. nustatyta, jog aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Departamentas, kuris, įgyvendindamas valstybės politiką aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės (taršos prevencijos, atliekų (išskyrus, radioaktyviasias) tvarkymo srityje organizuoja ir vykdo prevencinę veiklą, kuria siekiama, kad fiziniai ir juridiniai asmenys laikytųsi įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių aplinkos apsaugą ir gamtos išteklių naudojimą, reikalavimų, kontroliuoja, ar fiziniai ir juridiniai asmenys laikosi nustatytų teršalų išmetimo ir išleidimo į aplinką bei aplinkos kokybės normų, vadovaudamasi VAĮ 3 str. 12 p. ir 11 str. 4 d., papildomai pareiškėjos pranešimą persiuntė Departamentui nagrinėti ir atsakyti pagal kompetenciją.

Vertinant Sprendimo teisėtumą, be kita ko, Komisija privalo įvertinti, ar jis atitinka privalomuosius individualiam administraciniam aktui keliamus reikalavimus, nustatytus VAĮ 10 str., t. y. ar individualus administracinis aktas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų nuostatomis, ar individualiame administraciniame akte aiškiai suformuluotos nustatytos arba suteikiamos teisės ir pareigos, nurodyta akto apskundimo tvarka. Pagal VAĮ 10 str. 5 d., administraciniame akte išdėstyto sprendimo motyvai turi būti nurodomi tokia apimtimi, kad besikreipiančiam subjektui konkrečiu individualiu atveju būtų aišku, kokia priimto sprendimo esmė, kokios faktinės aplinkybės ir teisės normos nulėmė šį sprendimą, kokius teisės aktuose numatytus veiksmus jis turėtų atlikti, ar į kokius subjektus turėtų kreiptis, kad galėtų įgyvendinti savo teisėtus interesus. Kai administraciniame akte tai nėra nurodyta, motyvai negali būti vertinami kaip pakankami, o pats administracinis aktas teisėtas ir pagrįstas. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktikoje konstatuota, jog sistemiškai aiškinant VAĮ, Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatas, administraciniame teisme (pagal analogiją – Komisijoje) gali būti nagrinėjamas ginčas tik dėl atsakymo į prašyme pateiktus klausimus pakankamumo aspektu (*Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2022-10-26 nutartis Nr. eA-1263-624/2022, 2021-11-24 nutartis Nr. eA-3113-629/2021, 2012-06-07 nutartis Nr. A-492-2002/2012, 2014-10-29 nutartį Nr. AS-492-921/2014 ir kt.*). Nagrinėjamu atveju, įvertinus ginčijamo Sprendimo turinį, Komisija daro išvadą, jog jis yra pakankamai motyvuotas ir pagrįstas. Kaip matyti, atsakovė pateikė informaciją, kada planuojamas nuotekų valymo įrenginių rekonstravimas, dėl kvapų sklindančių iš nuotekų valymo įrenginių, dėl veiklos ataskaitų ir kt. Skundžiamas sprendimas priimtas tinkamo subjekto, Sprendime nurodyta tinkama apskundimo tvarka.

Atsižvelgiant į faktines bylos aplinkybes ir ginčo situacijos teisinį reglamentavimą, Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos 2025-01-23 raštas Nr. (3.7 E) V8-253 yra teisėtas ir pagrįstas, todėl pareiškėjos skundo argumentais negali būti panaikintas.

Likusieji šalių argumentai laikytini pertekliniais, neturintys tiesioginės juridinės reikšmės kilusio ginčo išsprendimui iš esmės, todėl detaliau nedėstyti ir neanalizuotini. Be kita ko, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas ir Europos Žmogaus Teisių Teismas (toliau – EŽTT) formuoja praktiką, kad pareigos nurodyti priimto sprendimo motyvus apimtis gali skirtis priklausomai nuo sprendimo prigimties ir turi būti analizuojama konkrečių bylos aplinkybių kontekste (*EŽTT 1994-04-19 sprendimas byloje Nr. 16034/90 V. de H. v Netherlands, 1997-12-19 sprendimas byloje Nr. 20772/92 H. v Finland, 1999-01-21 sprendimas byloje Nr. 30544/96 G. R. v Spain ir kt.*).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 str. 1 d. 1 p. ir 22 str., Komisija

n u s p r e n d ž i a:

pareiškėjos asociacijos (duomenys neskelbtini) skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Beata Labutytė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Darius Saveikis